

GRONINGER

COURANT

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

PATENTEN.

ADVERTENTIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen roepen bij deze op:

1) De nagenoemde **PATENTPLIGTIGEN**, vermeld onder No. 37, 38, 39 en 40 van Tabel no. 14, gevoegd bij de Wet van den 21sten Mei 1819 (*Staatsblad* no. 34), als: **SLIJTERS** in WIJNEN, **STERKE DRANKEN**, **LIKEUREN**, welke hunne wijnen of andere Dranken in het klein, of is, doorgaans niet minder dan 11 Flesschen (10 Kanen) verkoopen; zoo mede de **SLIJTERS** van **BIEREN**, welke gewoonlijk niet meer dan twee Vaten tevens uitslaan; **TAPPERS**, **WIJNHUIS-**, **BIERHUIS-**, en **KROEGHOUDERS**, en zij, welke **FIJNE LIKEUREN** in hunne Huizen of Winkels uitschenken; **KROEGHOUDERS** en **SLIJTERS** van **DRANKEN** in het klein, welke zelve met geene grootere hoeveelheid dan van een Kan tevens inslaan; **KOFFIJHUISHOUDERS**, zoo mede **HOUDERS** van **TUILEN** of **BUITENHUIZEN**, tot openbare uitspanning, die zich in de primitive Beschrijving van het dienstjaar 1844 ter bekoming van **PATENT** hebben aangegeven; 2) Diegenen, welke zich in de Beschrijving voor het dienstjaar van het dienstjaar 1844 ter bekoming van **PATENT** hebben aangegeven; 3) Zij, die, als **MEDEDEELGENOOTEN** van de bovengemelde Patentpligtigen, ook van een **PATENT** zijn voorzien, om hunne **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** van **MAANDAG**, den 28sten September tot en met **ZAATURDAG**, den 3den October aanstaande, telkens van voormiddags van 10 tot 1 uur, in persoon ter Stede-secrétaris te komen afhalen.

De eerstvermelde Patentpligtigen worden tevens herinnerd, dat zij, 2 der Wet van den 24sten April 1843 (*Staatsblad* no. 16), onder anderen, is bepaald, dat aan hen het Patent niet zal worden afgegeven, en dat zij het daarbij uitgegeefte Bedrijf niet zullen mogen uitoefenen, dan na de afgave van hunne **AANSLAG** over het loopend dienstjaar ten volle te hebben voldaan; — *weshalve zij de kwijting voor het verschuldigde over het verloopend dienstjaar, benevens de inschuldiging van hetgeen door hen op hunne aanslag van voormiddags van 10 tot 1 uur, in persoon ter Stede-secrétaris te komen afhalen.*

Al de onafgehaalde **PATENTEN** of **AFSCHRIFTEN** van voormiddags van 10 tot 1 uur, in persoon ter Stede-secrétaris te komen afhalen, ten einde door hen, in gevolge art. 2 der Wet van den 17den December 1820, aan de belanghebbenden te worden bezorgd, onder gebeding van 10 centen; terwijl aan dezelven tevens voor ieder van een mededeelgenooten Deelgenoot, wegens zekere, zal moeten worden betaald 34 cent.

De Secretaris der Gemeente te Groningen, den 24sten Sept. 1846.
Burgemeester en Wethouders: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

ACTIE VAN VERLOFGANGERS DER NATIONALE MILITIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad Groningen brengen ter kennis van al de **MANSCHAPPEN** der **NATIONALE MILITIE**, die zich met **ONBEPAALD** verlof in deze Stad bevinden, om het even tot welke acties zij behooren, en uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uitzondering van de hieronder vermelden, dat de Inspectie over de **VERLOFGANGERS** zal worden gehouden op **MAANDAG**, den 5den October 1846, in de Zalen van de **GARNIZOENS-INFIRMERIE**, aanvang nemende des voormiddags te negen uren. Ten einde de Verlofgangers niet langer dan noodig in Inspectie te doen verblijven, bepaald is, dat de Verlofgangers op den gemelden dag ter plaatse zullen opkomen in de navolgende orde, te weten: 1) De Verlofgangers met de Letters A, B, C en D; 2) De Verlofgangers met de Letters E, F, G, H, I en J; 3) De Verlofgangers met de Letters K, L, M, N, O, P en Q; 4) De Verlofgangers met de Letters R, S, T en U, en 5) De Verlofgangers met de Letters V, W en Z.

De voormiddags te negen uren, de Verlofgangers met de Letters A, B, C en D; de Verlofgangers met de Letters E, F, G, H, I en J; de Verlofgangers met de Letters K, L, M, N, O, P en Q; de Verlofgangers met de Letters R, S, T en U, en de Verlofgangers met de Letters V, W en Z.

De voormiddags te negen uren, de Verlofgangers met de Letters A, B, C en D; de Verlofgangers met de Letters E, F, G, H, I en J; de Verlofgangers met de Letters K, L, M, N, O, P en Q; de Verlofgangers met de Letters R, S, T en U, en de Verlofgangers met de Letters V, W en Z.

De voormiddags te negen uren, de Verlofgangers met de Letters A, B, C en D; de Verlofgangers met de Letters E, F, G, H, I en J; de Verlofgangers met de Letters K, L, M, N, O, P en Q; de Verlofgangers met de Letters R, S, T en U, en de Verlofgangers met de Letters V, W en Z.

De voormiddags te negen uren, de Verlofgangers met de Letters A, B, C en D; de Verlofgangers met de Letters E, F, G, H, I en J; de Verlofgangers met de Letters K, L, M, N, O, P en Q; de Verlofgangers met de Letters R, S, T en U, en de Verlofgangers met de Letters V, W en Z.

MENTSTUKKEN zich in deze Gemeente mogten bevinden, alsmede de **MILICIENS** der **LIGTING** van 1844, die werkelijk aan de **NAJAARS-EXERCITIËN** in dit jaar zullen hebben deel genomen.

GRONINGEN, 28 September 1846.

Burgemeester en Wethouders: H. W. VAN GIFFEN.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De **COMMISSIE** van **ONDERWIJS** voor de Provincie Groningen vergadert op Woensdag, den 14den October, des morgens te 8 uren precies, in het **PROVINCIEHUIS** te Groningen.

Die zich dan willen laten **EXAMINEREN**, moeten hunne **GETUIGSCHRIFTEN** van goed Gedrag en een **AUTHENTIEK AFSCHRIFT** van hunne **GEBOORTE-AKTE**, alsmede de **AKTE** van eenen vroeger verkregen **RANG**, vóór den 4den October, *franko* inzenden bij den Schoolopziener van hun Distrikt, met opgave van den Rang, voor welken zij verlangen onderzocht te worden.

ONDERWIJZERS en **KWEEKELINGEN**, welke deze Vergadering als toehoorders wenschen bij te wonen, kunnen daartoe mede bewijzen van toegang verkrijgen, vóór den 4den October, bij den Schoolopziener van hun Distrikt, of bij den ondergeteekende.

TH. VAN SWINDEREN,
Secretaris.

ZWEDEN.

GOTHENBURG, 17 September.

De Koning is op zijne reis naar Noorwegen alhier aangekomen en zeer feestelijk ontvangen; de stad was des avonds verlicht. Zijne Maj. dacht den 20sten de reis voort te zetten. De verdere vorstelijke familie was nog te Bäckaskog, doordien ook de prinses door de mazelen was aangeast.

De bisschop *Riddervold*, die vermeent, niet de Koningin te mogen kroonen, heeft verklaard zijne betrekking te zullen nederleggen, indien men er op aandrang, dat hij als bisschop de krooning der Koningin zoude volvoeren.

ITALIE.

ROME, 17 September.

Een soldaat heeft onlangs den Paus een brood aangeboden van zeer slechte hoedanigheid, daarbij voegende, dat de galeislaven nog beter brood aten. De Paus vroegde hem, waarom hij zich niet deswege tot zijne bevelhebbers had vervoegd, en hij antwoordde, dat zij hem naar den fourrier hadden verzonden, maar dat deze hem grovelijk had afgescheept. Des anderen daags liet de Paus den minister van oorlog ontbieden, en na eenige oogenblikken onderhoud, verzocht hij hem een ontbijt van hem te willen aannemen; en dadelijk daarop bracht men een bord, waarop zich het brood des soldaats bevond. De minister verbleekte, en de Paus zeide hem toen met hoogen ernst: „Waarom eet gij niet?... Gij vindt voorzeker dit brood al te slecht, en intusschen is dit het brood, hetwelk men mijnen soldaten geeft!” — De minister antwoordde: „dat hij niets daarvan wist; maar de Paus antwoordde hem: „Maar ik, ik weet het; ik weet, dat de klagen van den soldaat niet gehoord worden, omdat al de officieren omgekocht zijn!” De minister verwijderde zich in de grootste ontsteltenis, en er werd een geregeld onderzoek bevolen. De vriend van den graaf N..., die het brood had doen uitdeelen, de fourrier en de bakker werden in hechtenis genomen en naar het kasteel St.-Angelo overgebracht. Men deelde vervolgens aan elken soldaat vier *bajouki* uit, om, tot op nader order, zich zelve brood te koopen.

DUITSCHLAND EN AANGRENZENDE RIJKEN.

BERLIJN, 24 September.

De Pruisische officiële courant wederlegt het gerucht, dat het eiland Nonnenwerth door de Ragering zoude zijn afgegaan, om daar een zieken-gesticht, onder de zorg van barmhartige zusters, op te richten en van de verandering der aldaar bestaande gebouwen in een nonnenklooster.

FRANKFORT, 26 September.

De eerste vergadering van Duitschers, wier getal van leden in deze dagen nog met driehonderd vermeerdeerde, zal heden hare openlijke voordrachten en beraadslagingen over recht, geschiedenis en taal des Duitschen volks sluiten. De hoofdonderwerpen van hare bemoeijningen was de Sleeswijk-Holsteinsche vraag, en de vraag van openbaarheid en mondelijkheid der rechtsbehandeling en van de geregtshoven met gezworenen. De laatste vraag werd door de over die zaak handelende sprekers juist in denzelfden zin behandeld als de publieke meening haar heeft opgevat, namelijk, ten gunste van dergelijke inrigtingen. De voordrachten over de Sleeswijk-Holsteinsche vraag verwekten natuurlijkerwijze de meeste belangstelling. Professor *Bezeler* (uit Greifswald) ontwikkelde een strikt rechtskundige wederlegging van het door de Deensche regering bekend gemaakte gevoelen der commissie, ter staatsregtskundige regtvaardiging van den open brief van den 8sten Juli. Professor *Welcker* (uit Freiburg) toonde aan, dat ook in het hertogdom Lauenburg, na het uitsterven van den Deenschen mannelijken stam, de agnatische erfopvolging van kracht moest worden. Professor *Dahlmann* (uit Bonn) bewees, hoe voor Denemarken zelf het ophouden van de vereeniging met de hertogdommen overwegende voordeelen moest aanbrengen. Professor *Reyscher* (uit Tübingen) trachtte te bewijzen, dat de door den Koning van Denemarken op den 18den September te Plön uitgevaardigde proclamatie slechts *schijnbare* inwilligingen aanbiedt; daar ook in dit staatsstuk de grondstelling van de onafscheidelijkheid van eenen Deenschen vereenigden staat ontwikkeld en bevestigd wordt. — *Jacob Grimm* bekleedde den voorzittersstoel in de algemeene vergaderingen, welke gehouden werden in de historisch merkwaardige Keizersaal; de sectiën hielden hare zittingen in de zalen der loge „Socrates”; in de juridieke sectie presideerde *Mittermaier*, in de geschiedkundige *Pertz*, in de taalkundige *Schmeller*. In de algemeene vergaderingen bevond zich een stenograaf, om de daar gehouden beraadslagingen op te teekenen, dewijl men het plan heeft, ze door middel van de drukpers openbaar te maken. [Dit bericht — het zal onjuist zijn! — moet eenen onaangename indruk maken op het gemoed van iederen beoefenaar van wetenschap, die verneemt, hoe een wetenschappelijk congres, aan het hoofd waarvan zich de grootste geleerden in hun vak van Duitschland gesteld hebben, geleidelijk althans, ontaard schijnt in uitboezemingen en uiteenzetting van meeningen omtrent vraagstukken van bijzondere staatkundigen aard en belang. Ook de stamverwante Deenen zijn even als de Hollanders tot de bijwoning dezer zuiver wetenschappelijke vereeniging (want *Jacob Grimm* stond aan het hoofd) uitgenoodigd: zoo als het nu den schijn heeft, om getuige te zijn van de eenzijdige rigting der openbare meening in Duitschland ten aanzien van dien Staat; eene eenzijdigheid waaraan Nederland en de Nederlanders voor en gedurende en na den strijd met België gewoon zijn, en welke zich met dezelfde overeenstemming, hetzelfde grove eigenbelang, dezelfde hevigheid, *casu quo* tegen ons zoude

verklaren, als thans tegen Denemarken geschiedt.]

— Onze dagbladen verkondigen heden een besluit der Bondsvergadering, genomen den 17den dezer, betreffende de aangelegenheid van Holstein. Gelijk reeds voor eenige dagen verzekerd werd, strekt het tot geruststelling en bevrediging van de gemoederen in Duitschland. Hoofdzakelijk betuigt de Bonds-vergadering, dat zij, ten gevolge van nadere verklaringen van Z. M. den Koning van Denemarken, versterkt is in hare verwachting, dat Z. M., bij het maken van vaste bepalingen omtrent de in den openbaren brief van den 8sten Juli behandelde aangelegenheden, de regten van allen, in het bijzonder ook die van het Duitsch-verbond, van de agnaten en van de vertegenwoordigers van Holstein, zal in acht nemen. Verder verklaart zij, dat de Stenden van Holstein niet bevoegd waren, om hun gedaan beklag bij haar in te dienen, maar dat, aan den anderen kant, het verbod der Deensche regering tegen het indienen van adressen betreffende de erfopvolging strijdig is met 's lands wet. Ten slotte hecht zij hare goedkeuring aan de vaderlandsche gezindheid, welke ter dezer zake in de Duitse Bonds-Staten zich geopenbaard heeft; maar keurt zij de daarbij plaats gehad hebbende hatelijke beschuldigingen en opruijngen af.

— Op den 23sten dezer hielden de Kroonprins en de Kroonprinses van Wurtemberg hunne plegtigen intogt binnen Stuttgart, onder het gelui van alle klokken, het gebulder des geschuts, en onder de toejuichingen en vivats van eene volksmenigte van wel 100,000 menschen.

— Volgens Italiaansche dagbladen, heeft de aardbeving van den 14den Aug. in Toscane ruim 8000 menschen tot den bedelstaaf gebracht. Men voegt er echter bij, dat de Groothertog, die, gelijk men weet, een der rijkste Vorsten van Europa is, uit eigene middelen voor den herbouw der verwoeste dorpen zorgen zal. Bovendien zijn de inwoners van deze gemeenten tot het jaar 1848 toe van alle belastingen ontslagen.

GROOTBRITANJE.

LONDEN, 27 September.

H. M. heeft tot gouverneur van de Kaap de Goede Hoop benoemd sir *H. Pottinger*, den bekenden onderhandelaar met China; voorts tot gouverneur van Jamaica sir *C. E. Grey*; van Barbados, enz. *W. Reid* en van de Bermudas *C. Elliot*.

— Op een banket, dat aan lord *George Bentinck* te Chelmsford, in het graafschap Essex, door de voorstanders van bescherming is aangeboden, heeft de lord den beklagenswaardigen toestand van Ierland gemaakt tot het onderwerp zijner rede, zijne aanvallen op sir *Robert Peel* herhaald en tevens een beroep gedaan aan zijne partij, om de monarchie en de gevestigde kerk te redden van den ondergang, die haar door de vrijheid van handel wordt voorbereid.

— Voor eenigen tijd heeft de *Times* zekeren *Bogle* openlijk bekend gemaakt, als behorende tot een klein beude bedriegers, die op het punt waren van de voornaamste bankiers van Europa door valsche kredietbrieven voor eenige miljoenen op te lichten; doch de *Times*, door zijn Brüsselschen correspondent onderdrukt, verijdelde den aanslag. *Bogle* deed daarop de *Times* een proces aan, doch dit blad verzamelde bewijstakken uit onderscheidene hoofdsteden van Europa, en bewees daardoor de waarheid van zijn bericht. Nogtans werd de *Times* veroordeeld, omdat de Engelsche wetten niet alleen verbieden, iemand in een openbaar geschrift te lasteren, maar ook een voor iemand ootereende waarheid te zeggen: de veroordeeling was echter eene overwinning, omdat de jury den klager slechts een penny voor schade en interest toewees. Intusschen liepen de proceskosten zeer hoog, daar de *Times* geene uitgaven ontzien had, om het artikel van zijn berichtgever te staven. De eerste Londensche kooplieden wilden het dagblad de kosten niet laten dragen van zijn ijver voor 't algemeen belang, en openden eene inschrijving, om het schadeloos te stellen, waaraan de eerste huizen van Europa deelnamen. Daar echter de eigenaren der *Times* alle geldelijke vergoeding weigerden, werd besloten, uit het bedrag der ingeschreven gelden 2 beuzen te stichten te Oxford, en voorts, om 2 marmeren platen, vermeldende de door de *Times* bewezen dienst, te plaatsen, de eene in de beurs, de andere boven de deur van het huis, waar de *Times* uitgegeven wordt. Deze platen zijn dezer dagen geplaatst; en bij die gelegenheid is door de voornaamste Londensche bankiers en kooplieden een prachtige maaltijd aan de eigenaars en schrijvers der *Times* aangeboden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 September.

Men heeft voor eenige dagen het bericht medegedeeld, dat van wege het Fransche gouvernement aan het Engelsche eene bevredigende verklaring zoude zijn aangeboden, betrekkelijk de regten op den Spaanschen troon, welke uit het aanstaande huwelijk van den hertog van *Montpensier* te eenigen tijd zouden kunnen voortspuiten. Thans melden de alhier ter stede uitkomende dagbladen, dat het Engelsche kabinet nog geen genoegen met die verklaring heeft genomen, en eischt, dat de hertog van *Montpensier* en zijne echtgenote, zoo voor zich als voor hunne kinderen, afstand zullen doen van al hunne regten, niet alleen op den Spaanschen troon, maar ook op dien van Frankrijk. Men voegt er bij, dat de Fransche bewindslieden deze vordering van de hand hebben gewezen.

Dagelijks hebben er langdurige conferentiën plaats tusschen den minister *Guizot* en den Engelschen gezant, waarin vermoedelijk over deze belangrijke aangelegenheid wordt onderhandeld.

— Dat een protest van Engeland door lord *Normanby* aan den heer *Guizot* overhandigd is, kan niet meer worden in twijfel getrokken; de ministeriële dagbladen zeggen bloot, dat het niet krachtig is, zoo als de *Galignani's Messenger* beweert.

— Het kabinet der Tuilerien schijnt ditmaal besloten te hebben, zich door de kwade luim van het Londensche niet te laten ontmoedigen. Men weet, dat er nog een groote afstand bestaat tusschen een diplomatiek protest en eene openlijke breuk, en men hoopt, dat Engeland eindelijk het huwelijk van den hertog van *Montpensier* goedkeuren, en geschieden laten zal, wat het niet kan beletten.

— Men schrijft uit Madrid, van den 21sten Sept. Gisteren heeft de senaat de eer gehad, aan H. M. het den vorigen dag door het wetgevend ligchaam aangenomen adres te mogen aanbieden. Vervolgens heeft hij zijne gelukwensen gebracht aan de Koningin-moeder, de infante *donna Luisa Fernanda*, en den infant don *Francisco d'Assisi*.

„De Koningin zal heden te 4 uren den zaakgelastigde van België ontvangen, en te 5 uren den heer *Bulwer*, Engelsch gezant. Deze beide diplomaten hebben om dit gehoor verzocht, ten einde H. M. en hare zuster, bij gelegenheid van haar te sluiten huwelijk, geluk te wenschen.”

Van den 28sten. De hertog van *Montpensier* en de hertog van *Aumale* zijn heden morgen te 6 uren naar Spanje vertrokken. HH. KK. HH. reizen tot Tours op den spoorweg, alwaar zij te 12 uren moeten zijn aangekomen. Uit die stad zullen zij onmiddellijk

naar Bordeaux vertrekken. De hertog van Montpensier wordt vergezeld van den luit.-gen. baron Athalin, eerste aide-de-camp des Konings, den kolonel Thierry, aide-de-camp des hertogs, den heer Ant. de Labour, secretaris der kommandementen, den heer Alph. Pasquier, genees- en heelmeeester. De hertog van Aumale wordt vergezeld door zijnen aide-de-camp, den luitenant-kolonel, baron Jamin, en een ordonnans-officier. De prinses zullen op den 1sten Oct. van Bayonne naar Madrid per post afreizen. Te Irun: eerste Spaansche station, zullen zij worden ontvangen door den markies de Santa-Gruz di Posar en den markies Arana. HH. KK. HH. zullen te Tolosa, Vittoria, Bourges en Segovia vertoeven. Op den 5den zullen zij te Madrid zijn, en de huwelijken op den 10den October gesloten worden.

BELGIE.

BRUSSEL, 27 September.

Wij vernemen, dat de Koning, na zijne reis naar Tyrol en Zwitserland, op het einde dezer week, naar Parijs zal vertrekken. H. M. de Koningin, vergezeld van den hertog van Brabant, den graaf van Vlaanderen en de prinses Charlotte, zal Donderdag morgen naar die zelfde stad vertrekken, om hem aldaar te ontmoeten. HH. MM. zullen tot in de helft der maand October te Parijs vertoeven.

— Dat de Koning, tijdens de feest-ten viering van de Belgische omwenteling, afwezig was, heeft bij de volksmenigte een' ongunstigen indruk gemaakt. — In het algemeen hebben die feesten zeer weinig voldaan. De lijdendienst in de hoofdkerk is door weinige personen bijgewoond; bij den optocht der Duitsche zaaggenootschappen met fakkellicht heerschte eene groote verwarring; de wedrennen hadden plaats onder het vallen van stortregens, en de voorgenomene verlichting is almede door het slechte weder mislukt.

LEUVEN, 26 September.

Op bevel van het gouvernement zet men de opgravingen voort in een bergje, gelegen te Lede, dicht bij Alost, bezijden den aangelegden weg naar Wichelen. Men ontdekt alle dagen voorwerpen der aandacht van oudheidkenneren waardig, zoo als speerijzers, pijlen, werpspiessen, dolken, bijlen, paarden in amber en andere, tanden, beenderen, medailles, vazen, enz. Men veronderstelt, dat het eene begraafplaats was voor de krijgslieden in de vijfde en zesde eeuw.

NEDERLAND.

's GRAVENHAGE, 28 September.

Wij vernemen van goederhand, dat op den 13den dezer maand te Petersburg een verdrag van handel en scheepvaart tusschen Nederland en Rusland door de wederzijdsche gevolmagtigden is geteekend.

— Men mag met eenigen grond onderstellen, dat nu eerlang de keus van Z. M. den Koning bekend zal worden van hem, aan wien het Hoogstedenzelve behagen zal de portefeuille van binnenlandsche zaken op te dragen. — Het mag bijna overtollig geacht worden te herhalen, dat al hetgene omtrent deze keus gezegd en geschreven is op niets dan gissingen berusten kan.

— Heden is het geding wegens de ongeregeldeheden des vorigen jaars voortgezet.

Het getuigen-verhoor afgelopen zijnde, werd tot dat van den 1sten tot den 5den beschuldigde overgegaan. Deze beantwoordden de vraag, of zij door de gedrukte blaadjes opgezet zijn? ontkennend.

Vervolgens is overgegaan tot het verhoor van den beschuldigde Meeter, wegens de in de akte van beschuldiging voorkomende bladen. Hij zegt, dat hij die heeft geschreven en doen drukken, alleen om eene courant te schrijven en te doen lezen. Beschuldigde de Haas geeft soortgelijk antwoord.

De voorzitter vraagt, of zij ook het oogmerk gehad hebben, de ingezetenen tot plundering aan te zetten? — Meeter antwoordt, dat hij daaraan nooit gedacht heeft, en zich schamen zou, zulk een doel met het schrijven gehad te hebben.

De Haas zegt, dat zijn doel was, het lot der burgers zoo veel mogelijk te verbeteren, en hem de overtuiging bezield, dat dit doel nooit door plundering kon worden bereikt.

De voorzitter meent in het algemeen te moeten aanmerken, dat de inhoud van die bladen meest geweest is van zeer ergerlijken aard. Hij acht het voor de besch. van belang, dat zij aan de artikelen, die in de bladen voorkomen, en waarvan in de akte van beschuldiging of ter dezer terechtzitting wordt melding gemaakt, eene zoo mogelijk afdoende uitlegging en opheldering geven. Het zal dan verder aan het hof ter beoordeeling blijven, of die verdediging grond zal voorkomen.

Onder anderen, legt de voorzitter een artikel voor, getiteld: *Oproer*; daarin, zegt de voorzitter, schijnt men de menigte te willen doen gelooven, dat de vermogende ingezetenen zich ten koste van de minvermogenen verrijkt hebben, en daarin wordt van een ooploop of oproer als eene mogelijke, eene te verwachten zaak gesproken.

Besch. Meeter antwoordt, dat hij zulks gemeend heeft te mogen schrijven, omdat het van algemeene bekendheid is, dat hooge staats-ambtenaren zich, ten koste der natie, hebben verrijkt.

Op de verdere ondervraging wegens de bedoeling van sommige uitdrukkingen, verklaart besch., dat men zich in zijnen toestand moest verplaatsen; dat hij zich voorgenomen had kalm te schrijven; doch dat men hem van alle zijden miskend en mishandeld heeft, de menigte tegen hem heeft opgezet. — De voorzitter zegt, dat, gedurende den tijd, dat beschuldigde in de gevangenis had doorgebracht, hij dezen in eene andere betrekking had leeren kennen als onderworpen en bescheiden, wanneer hij dit verkoos. Voorzitter hoopt, dat ook deze terechtzitting daarvan de bewijzen zal opleveren, en zegt, het ware te wenschen geweest, dat diezelfde geest in de bladen had doorgestruald.

De voorzitter doorloopt met den besch. vele zinsneden, en zegt, dat het hem van een zoo verstandig man als dezen verwondert, dat hij zich aan onbehoorlijke taal had kunnen toegen. De besch. antwoordt, dat hem eene betrekking was toegezegd; dat, ware hem die gegeven, hij geene bladen zou hebben geschreven; dat hij een jaar lang geëlingerd is; dat hij zich tot drie malen tot den Koning had gewend, die hem met goedheden had overladen; dat het hem echter misaagde, niet werkzaam te zijn ten nutte zijner medeburgers; dat hij een' afkeer van bedelen had, en dus verplicht was, de pen weder op te vatten; dat hij, als hij schrijft, bij de taal van zijn hart schrijft; dat hij zich altijd bedaard had gedragen, en soms slechts deze of gene uitdrukking had gebezigd in de bladen, die hij thans zelf wraakt.

Na afloop van die verhooren heeft de procureur-generaal onderscheidene vragen aan de beschuldigten gedaan, waarna hij aan Meeter, de Haas, van Gorkum, du Mée, Mingelen en Hes heeft aangezegd, dat zij ook beschuldigd worden van de misdaad van door middel van gedrukte, verkochte of verspreide geschriften, de burgers te hebben opgeruid tot het doen van een' aanslag tot omverwerping van 's Lands Hooge Regering. De procureur-generaal heeft van deze aanzegging akte gevraagd en bekomen. De verdedigers dier beschuldigten hebben tegen die aanzegging geprotesteerd, en daarvan almede aantekening in het proces-verbaal verzocht en bekomen; zullende het hof bij eind-arrest beslissen, of het openbaar ministerie in deze vordering alsnog ontvankelijk is. De beschuldigde van Gorkum heeft, ten gevolge dier aanzegging, verklaard, dat hij thans de verantwoordelijkheid der stukken, die hij in de *Oijevaars* mogt geschreven hebben, geheel op zich neemt. Van deze verklaring is almede in het proces-verbaal aantekening gehouden.

Nog heeft het openbaar ministerie aan de beschuldigten van de Poll, Elfrink, Schonenburg, Luursman, van den Hogen, 't Hoen, van der Meer en van der Vet aanzegging gedaan, dat het hen ook beschuldigt van in den avond van den 21—22sten September 1845 respectievelijk te 's Gravenhage en te Delft te zijn geweest de hoofden, aanhitters

of opruiers van eene bende van personen, die zich verenigd had om te plunderen.

Morgen ochtend zal met de behandeling der zaak worden voortgegaan, en het openbaar ministerie, bij monde van den advocaat-generaal mr. Gefken, het woord voeren en deszelfs requisitoir nemen.

Van den 29sten. In de terechtzitting van het prov. geregtshof van heden over de zaak van van der Pol c. s., heeft de advocaat-generaal, na in 't breede het woord gevoerd te hebben, zijn requisitoir gedaan. Dit requisitoir strekt tot de volgende veroordeelingen:

1) De beschuldigten van der Poll, Elfrink, Schonenburg, Luursman, van den Hogen, Ooykaas, Bouer en 't Hoen, vooreerst tot tepronkstelling, gedurende 1 uur; — 2) Meeter, Dumée, Mingelen en de Haas tot eerloosverklaring en confinement van 5 tot 15 jaren en bovendien eene geldboete van f 100 tot ten hoogsten f 2500; — 3) Van der Pol, Elfrink en 't Hoen (als aanhitters) bovendien tot confinement van 15 jaren en boete van ten hoogste f 2500; — 4) Schonenburg, Luursman, van den Hogen, Ooykaas en Bouer, tot confinement van 5 tot 15 jaren en eene boete van f 100 tot ten hoogsten f 2500; 5) P. Goeijer tot eene gevangenisstraf van 20 maanden. Ten aanzien van v. d. Meer, v. d. Vet, Iles en v. Gorkum heeft de advocaat-generaal tot vrijspraak geconcludeerd.

— Volgens een door de *Staats-Courant* medegedeeld overzicht van den handel en de scheepvaart, gedurende het jaar 1845, op en van Suriname, heeft de invoer in dat jaar bedragen eene waarde van f 1,597,984,27, waarvan f 1,035,652,12 uit Nederland, f 457,174,95 uit N.-Amerika, f 105,157,20 uit naburige koloniën. — De uitvoer heeft bedragen eene waarde van f 3,437,247,68, waarvan f 3,060,759,12 uit Nederland, f 273,714,75 naar N. Amerika, f 102,773,80 naar omliggende koloniën.

De invoer is geschied: uit Nederland met 73 Nederl. bodems, metende te zamen 9214 lasten; eenige dezer schepen doen vaak twee reizen in het jaar; — uit N. Amerika met 27 schepen, metende 2835½ lasten; deze schepen doen soms drie reizen in het jaar; — en uit de omliggende koloniën met 37 schepen, metende te zamen 762 lasten; deze schepen doen vier en meer reizen in het jaar.

Onder de opgegevene in- en uitvoeren zijn niet begrepen de voor rekening van het Gouvernement gedane verzendingen.

De hoofdvooitbrengselen van Suriname zijn voornamelijk: hout in planken, bij den staat van uitvoer vermeld tot eene waarde van f 14,584; hout in balken f 24,604; katoen (schoon) f 187,185; idem (vuil) f 3,914; koffij (heele boonen) f 382,904; idem (gebroken) f 26,529; melasse f 256,788; rum f 12,198; suiker f 2,243,554; te zamen f 3,152,063. — Deze voortbrengselen van den grond bedragen, ook bij een' ongunstigen oogst, bijkans het dubbele van den geheelen invoer, en dit zoude voor die kolonie een staat van vooruitgang doen vooronderstellen; maar het tegendeel is waar, en dit wordt veroorzaakt, doordien de meeste eigenaren van plantadjen, afwezig zijnde, elders de reuvenen van die bezittingen genieten, en gevolglijk niet evenredig bijdragen tot de welvaart van het land.

— Wij vernemen, dat de werken voor den spoorweg van hier naar Rotterdam reeds zoo ver gevorderd zijn, dat men nog vóór het einde der volgende maand, als er geene onvoorziene vertragingen zich opdoen, een' proefrid tot Delft zal kunnen ondernemen.

AMSTERDAM, 28 September.

Wij kunnen geruststellende berigten mededeelen omtrent de ongesteldheid van den minister van Hall; ofschoon zij aanvankelijk van eenen zorgelijken aard was, schijnt ze eene gunstige wending te hebben genomen, die op een spoedig herstel mag doen hopen.

— Door de Nederl. Handelsmaatschappij zijn bevracht: Voor AMSTERDAM: Maximiliaan Theodoor, kapitein D. Boelhouwer; Prins Hendrik, kapitein H. Smith, en Gezina, kapitein P. Burggraaf.

Voor ROTTERDAM: Elise Susanne, kapitein N. A. Dijkema, en Stad Schiedam, kapitein J. P. Andriessen.

— Men vernemt, dat de heer Senn van Basel, onze consul-generaal te Canton, verlof heeft gevraagd, om naar het vaderland te gaan, tot herstel van zijne wankelende gezondheid.

Van den 30sten. De minister van koloniën heeft bekend gemaakt, dat aan den gouverneur-generaal over Nederlandsch Indië het bevel wordt afgezonden, om den afscheep van rijst naar Nederland, met Nederlandsche bodems, te blijven bevorderen, door middel der gunstige bepalingen, vermeld in de bekendmaking van hem minister, voorkomende in de *Staats-Courant* van den 3den Nov. 1845, welke bepalingen misdien ook gedurende het jaar 1847 van toepassing worden verklaard.

— De commissie van onderzoek tot toelating van studenten aan de hogescholen en atheneae heeft aan de Regering een officieel verslag van hare verrichtingen aangeboden. Wij ontleenen daaruit het volgende:

Het examen heeft de commissie gedurende vier weken bezig gehouden in twintig zittingen, elke zitting, daaronder begrepen de beraadslaging en de uitspraak, nagenoeg acht uren lang. Dagelijks is het examen des morgens te acht uren aangevangen. Te twaalf uren is er gedurende nog geen half uur eene algemeene rust gehouden. Ongeveer te drie uren was het onderzoek afgelopen. Daarop volgde de beraadslaging, en kort vóór vier ure de uitspraak en de uitspreking der diplomaten.

In de gemelde 20 zittingen, waarvan de eerste den 3den, en de laatste den 28sten Augustus heeft plaats gehad, zijn 220 jongelieden geëxamineerd, terwijl er voor elke zitting elf of twaalf waren opgeroepen.

Van het genoemd getal van 220 geëxamineerden, zijn 145 door de commissie bevoegd verklaard, om tot de academische lessen te worden toegelaten en daarentegen 75, en derhalve een derde, zijn daartoe nog niet bekwaam geoordeeld. Onder degenen, aan wie het diploma heeft kunnen uitgereikt worden, zijn er 26, en onder de afgewezenen 11 geweest, die ook reeds in het vorige jaar tot het examen waren opgekomen, doch toen niet hadden kunnen worden toegelaten. De uitslag van het examen is alzoog gunstiger geweest, dan in het vorige jaar, toen 78 geëxamineerden zijn toegelaten, en 53 zijn afgewezen.

Ten aanzien van de methode, door de commissie bij het examen gevolgd, heeft het onderzoek deels schriftelijk, deels mondeling, op dezelfde wijze als in het vorige jaar, op zeer weinige minbeduidende bijzonderheden na, plaats gehad.

Tot de bevindingen der commissie, bij gelegenheid van het examen, behoort vooreerst, dat gymnasiën, goed ingerigt en ten einde toe afgelopen; bevonden zijn over het algemeen de beste resultaten op te leveren.

Ten aanzien van de te korte voorbereiding echter valt ook nog dit op te merken, dat sommigen, bij het einde dezes jaars den ouderdom van 18 jaren zullende bereikt hebben, en in de godgeleerdheid wenshende te studeren, zich te vroeg tot het examen hebben aangeboden, ten einde vrijstelling te erlangen van de nationale militie.

Betrekkelijk de studie in het Grieksch en Latijn heeft de commissie gebrek aan genoegzame kennis der grammaticale gronden, inzonderheid wat de syntaxis van het Grieksch betreft, vrij algemeen opgemerkt. Over het algemeen evenwel hebben de geëxamineerden zich gemakkelijker in het Latijn weten uit te drukken, dan in het vorige jaar.

Het onderwijs in de geschiedenis heeft eene aanmerkelijke schrede voorwaarts gedaan. Er waren onder de geëxamineerden, die niet alleen van het geraamte der algemeene geschiedenis eene helder overzigt hadden, maar ook van de voornaamste der bijzondere deelen eene nauwkeurige kennis toonden te bezitten.

In mythologie en aardrijkskunde waren de vorderingen bij zeer velen weinig voldoende, en zelfs hetgene men onderstellen mag reeds bij het lager onderwijs van nieuwe aardrijkskunde te zijn geleerd, bleek bij velen grootendeels te zijn vervlogen.

Ten aanzien van de wiskunde is met genoegzame ontwaand, ofschoon velen der geëxamineerden blijken hebben gegeven meer werk van de meetkunde, dan van de stekende hebben gemaakt, de beoefening der beginselen van wiskunde algemeen is toegenomen. Weinigen zouden ook, bijaldien zij in de overige vakken genoegzaam hadden voldaan, alleen uit hoofde van gebrekkige kennis der kunde zijn afgewezen.

's HERTOGENBOSCH, 26 September.

De heer Jean Denies Moors, thans ambtenaar van de klasse bij de Rijks belastingen, geboren binnen deze afdiende ten jare 1813 in de Fransche armee, bij de 1ste kon. 3de bat. van het 21ste regiment ligte infanterie, en werd Augustus van dat jaar, bij de bataille van Ulm, door een gewerkgel in den schouder gewond. Uit hoofde der te gewonden en ontoereikende geneeskundige hulp, verzuimen op den dag zijner verwonding, om den kogel uit schouder te halen en des anderendaags was er, na aangewende moeite, geene gelegenheid meer, dien te kunnemagtig worden, terwijl latere proeven eveneens ongunstige uitwerking bleven; gisteren echter ondernam chirurgijn G. J. Deckers de operatie, en had het geluk den kogel, even boven den elleboog, uit den arm te halen tot niet geringe tevredenheid van den lijder, die dat lood jaren heeft rondgedragen. Het bleek uit de peiling der wond door het schot veroorzaakt, dat de kogel tot op het was doorgeslagen; hij was rondom geheel met kalkaarde deelen bezet.

ARNHEM, 28 September.

De spoortrein, gisteren avond te 8 uren van Amsterdam vertrokken en te 10½ uur hier moedende aankomen, is te 3 uren 45 m. heden morgen verschenen. De oorzaken dezer vertraging is een droevig ongeluk, tusschen Utrecht en Driebergen voorgevallen. Iemand, welke daarbij tegenwoordig is geweest, zegt daaromtrent, dat een paard, hetwelk op den weg had bevonden, was overreden, door welken de wagens zich hadden losgerukt en uit het spoor waren geraakt, terwijl de locomotief met tender en goederen er op waren gebleven. Eenige lieden waren in hun angst uit de rijtuigen gesprongen, waardoor één beide had gebroken, een tweede zich den arm gekwetst en een derde het gezigt aanmerkelijk verwond had. Ook de wagens uit het spoor geworpen waren, moeten zeer geleden hebben, terwijl andere van hier zijn gebaald moeten worden, om passagiers te vervoeren.

ZWOLLE, 29 September.

Naar men ons berigt, is den 26sten dezer van het Nieuw Diep een schip vertrokken met landverhuizers naar N. Amerika, waarvan de helft Overijsselschen en Gelderschen de andere helft Wurtemburgers waren; er bevonden 16 personen bij, die tot de afgescheidene gemeente te Zwolle, die tot de Roomsche-Catholijken behoorden; allen welgemoed en vol verlangen naar hun nieuw Vaderland.

Den 24sten vertrok van Rotterdam een schip met zelfde bestemming, aan welks boord zich de predikant afgescheidene gemeente te Ommen, van Raalte, bevonden.

Den 25sten der volgende maand zeilt er weder een met landverhuizers af, alsmede den 15den. Met laatste zullen 18 personen van Heerde, 17 van Staphorst, 9 van Noord-Barge, 8 van het Stads-kanaal en 9 van Rijkver en Sneek vertrekken. — Heden of morgen aanvaardt de 20 personen uit Almelo, Wierden en Hellendoorn naar Noord-Amerika.

— Eenigen tijd geleden, werden door een' veenraai aan de Dedemsvaart, bij het opsteken van veen, eenige hooft meende, stukken hout gevonden, die hij als brandstof achteraf wierp.

Toen laatstleden Donderdag deze arbeider weder op plaats kwam en naar het hout wilde zien, vond hij voorwerpen voor hout te hard, en na ze van zand te hebben ontdaan te hebben, ontdekte men, dat het drie goed bewaarde buffelhoorns waren, waarvan twee op elkander passen; van een vierde is alleen de punt overgebleven. Deze hoorns lagen op de zandlaag tusschen het veen en het zand, op eene diepte van 4 ellen. Zij zullen twijfel op het museum der Overijsselsche vereeniging worden, waar reeds meerdere overblijfselen van een vroeger toestand van onzen bodem, die van onder de veenlagen den dag gekomen zijn, bewaard worden.

— Voor eenige dagen is te Ossendrecht de nieuwe burgemeester Martijns Molen ingehuldigd. Er werden plegtigheden gegeven op 's avonds tot algemeen genoegen eebol opgelaten, waarop twee gleijende letters M. M. den. Ossendrecht juichte, maar de landlieden uit de trek, hiervan onbewust, schrikten, toen ver van de oerplating de ballon statig daalde; zij ijlden naar de pastoor, roepende, dat er een verschijnsel aan den hemel was, eene ster met de letters M. M., hetwelk, meende doelde op den duren tijd, en meer! meer! betekende. De pastoor zeide: te weten, dat het bedoelde minderdert! waarop de goede lieden zich gerust op hun plaats strekten, droomende van den goedkoopertijd, hun hemel beloofd.

— Uit Saksen wordt geschreven, dat, volgens de berichten van veldlieden, jagers en veehoeders, alle voorrekruid bloeit tot boven aan den top, en de aardmuizen hunne nesten 2½ tot 3 ellen diep.

— In Hannover sch Minder heeft men, gelijktijdig den onlangs door ons gemelden veendamp in Westphalen (Höhenrauche) gehad, hetwelk weder aanleiding tot geschrijf over dit onderwerp in de *Weser-Zeitung* derling, dat het den geleerden bij dit vraagstuk zoo mevalt, hunne groote geleerdheid met de kennis in de Westphalischen of Twentschen boer te verrijken. Mindenaar beklagt zich, dat men in Duitschland zoo lijke eene vereeniging tot onderzoek van zulk eene zaak kan tot stand brengen, hetwelk in Engeland geschiedt zijn. Daarom wekt hij zijne landgenooten mededeeling hunner bevindingen, om alzooviet verspreiden van verschillende streken eindelijk tot juiste deze zaak te geraken.

Bekend is het, dat in enkele streken ook in het najaar gebrand wordt.

UTRECHT, 29 September.

Nu de muntwerkzaamheden met kracht voortgezet wekelijks belangrijke hoeveelheden nieuwe specien depôt der muntbiljetten worden afgezonden, is zeer toegevoegd het aantal personen, die zich aanmelden, om die biljetten fabricatie te bezigtigen. Men vernemt, dat het muntbiljet hoewel volgaarne aan dit verlangen gevolg gevende, staande het gedurende de nog plaats hebbende verbouwen, alleen personen buiten de stad toeliet, van die vuldige bezoeken zoo veel ongerijf en oponthoud heeft gevonden, dat het zich genoodzaakt heeft gezien, de bevoegdheid munt voorloopt te weigeren.

LEEUWARDEN, 25 September.

Zeer dikwijls worden er berigten medegedeeld omtrent vinden van oudheden bij het vergraven van den grond. Verschillende oorden van ons vaderland. Zeldzaam vernemen dat er iets van belang of sporen van vroegere bewoning bodem van het oude Friesland worden gevonden. Men geeft men hier, vooral bij het afgraven van terpen, een minder acht, dan het wel verdiende, of werpt men het dende weg, als onbekend met zijne waarde. Met de langstelling hebben wij daarom dezer dagen aan het boekhandelaar W. Eekhoff twee stukken gezien, welke bijna ongeschonden overblijfselen uit de oudheid, ons menen van groot gewigt te zijn. Het zijn namelijk twee urnen, lijkbussen of aschkruiken, waarvan de ene voren en de andere te Oldemirdum is opgedolven, en ker gediend hebben, om de asch der verbrande lijken te voorname Friezen uit het Heidensche tijdvak, vóór de Groote of het jaar 800, te bevatten. Wij meenen, dat aan de verzameling van het Friesch genootschap zullen staan worden. Wenschelijk ware het, dat al wat wat

Getrouwd:

G. COPINGA, van Groningen,
en
T. FEENSTRA.

SNEEK, 24 September 1846.

Heden overleed, op het onverwachts, aan een be-
roerte, tot mijne en mijner Kinderen bittere droefheid, mij-
ne teeder beminde Echtgenoot en mijner Kinderen zorg-
dragende Moeder TJABERDINA geboren LUBBERS, in den
ouderdom van 57 jaren en weinige dagen en in het 33ste
jaar onzer zeer gelukkige echtverbintenis. Wij geven van dit
voor ons onschatbaar verlies aan Familie en Vrienden kennis.
WEENER, 23 September 1846.

J. HESSE, WZ.

Mede uit naam van mijne 7 Kinderen.

Heden morgen te 8 uren overleed, in den ouderdom
van bijna 61 jaren en 10 maanden, na een hevige ziekte
van 12 dagen, onze teeder geliefde Moeder KOOPKE RIK-
KERTS IWEMA, sedert den 12den Junij j.l. Wedw.
van J. J. SCHUIRINGA. Hoe zwaar ons deze slag valt,
kunnen slechts die enkelen beseffen, die zulke kort op
elkander volgende slagen hebben ondervonden. De hoop
dat zij de zalige hereeniging mogen smaken, lenigt eenig-
zins onze smart.

BALMAHUIZEN (onder Niehoof), 27 September 1846.

J. J. SCHUIRINGA.

Uit aller naam.

GRONINGEN, 28 September 1846. Heden overleed,
tot droefheid zijner Naastbestaanden en Vrienden, de Heer
HARM SCHOLTENS, JUNIOR, in den ouderdom van 78
jaren.

H. K. MIEDENDORP,

Mr. J. W. QUINTUS,

Executeurs-Testamentair.

Heden morgen te 8 uren overleed, na een allersmar-
telijkst lijden van ruim 2 jaren, tot bittere droefheid van
mij en mijne 3 Kinderen, mijne hartelijk geliefde Echt-
genoot A. M. T. A. SCHLUTING, in den ouderdom van
49 jaren en 6 maanden, na een gelukkige echtvereeniging
van ruim 27 jaren.

GRONINGEN, 29 September 1846.

J. JANSEN.

Heden morgen is ons geliefd Dochtertje ANNA, bij-
na twee jaren oud, tot onze innige smart overleden.

WEIDUM, 29 September 1846.

Benige kennisgeving.

H. S. DIJKEN, Predikant.

J. W. A. DIJKEN, geb. KUIPERS.

Heden overleed, tot mijne bittere droefheid, mijn ge-
liefte Echtgenoot Mr. HENRICUS REIGER, Rijks-Advo-
caat in de Provincie Groningen, in den ouderdom van bij-
na veertig jaren, mij nalatende drie Kinderen, allen te jong,
om hun verlies te beseffen.

GRONINGEN, 30 September 1846.

W. L. DE JONGH,

Wedw. REIGER.

Heden overleed, na een voorbeeldig lijden van 4
weken, ons oudste Dochtertje JACOB, in den jeugdigen
leeftijd van 5 jaren en 5 maanden.

GRONINGEN, 1 October 1846.

P. ZUIDEMA,

C. H. ZUIDEMA,

geb. SLUITER.

De Boekhandelaar H. B. BOELFSEMA geeft uit:
GROOTE KLEINIGHEDEN.
Verhalen van
HEINRICH ZSCHOKKE.
Met Viget. Gr. 8vo. Prijs f 2.90.

De Boekhandelaar P. MUISING, te Winschoten,
heeft uitgegeven en alom bij Heeren Confraters verkrijgbaar
gemaakt:
W. TEN BERGE, PRACT. REKENWOEK
DER ARITHMETICA, 1ste Stukje, à 12½ Cts.
Het 2de Stuk volgt nog in den loop des jaars.

De **SLUGGER VAN BRAAM**, te Dordrecht,
aankomende van de pers en is alom verkonden:
MENTAL LEERREDENEN, door **J. J.**
DEERHOUT, Hofprediker van Z. M. den Koning
der Nederlanden en Predikant te 's Gravenhage. Prijs f 3.00.

Het **LAATSTE Stuk**
VAN HET GUNSTIG BEKENDE
FRANSCH-NEDERDUITSCH
OF
NEDERDUITSCH-FRANSCH
WOORDENBOEK,
DOOR
S. J. M. VAN MOOCK,
is thans gereed, verzonden en in alle soliede Boekwinkels
te bekomen.

AMSTERDAM, 15 September 1846.

C. A. THIEME.

KUNSTKRONIJK.
ZEVENDE JAARGANG.
De ondergeteekende heeft het genoegen, aan H.H. Inteeke-
naren op de **KUNSTKRONIJK** te kunnen berichten, dat
door hem, ten behoeve der eerstvolgende **VERLOTING**,
op heden is aangekocht, het fraaie en uitmuntend bewerkte:
BEWEEGBAAR VROUWENBEELD,
(**mannequin**),
vervaardigd door den Heer **B. ADAMS**, Beeld-
houwer te 's Gravenhage.
Voorts zijn ook reeds eenige Schilderijen aangekocht, als
van de H.H. P. C. TEN KATE, CH. ROCHUSSEN,
A. WEISS en anderen. Het geheele getal der Schilderijen
belooft **viervertig**.
Wanneer men nagaat, dat het Plaatwerk der **Kunstchronijk**,
met deszelfs vierentwintig Lithographien, vierentwintig vellen
druks en tweehonderd Houtgravuren, alléén de prijs van
tien gulden dubbel waardig is, en men het lot kan rekenen
gratis te ontvangen, dan zal zich voorzeker iedereen vinden
aangespoord, zich dit Werk met een Lot in deszelfs Loterij
aan te schaffen, te meer, daar deze uitgave voornamelijk de
bevordering der schoone kunsten ten doel heeft.
In de pas verschenen nummers van den tegenwoordigen
Jaargang bevinden zich uitmuntend bewerkte Lithographien, naar de
Schilderijen der H.H. N. DE KEYSER, F. A. BREUHAUS DE
GROOT, A. WEISS, W. I. J. NUYEN, J. GEIRNAERT, CH.
JACQUAND, J. BOSBOOM, J. MOERKNHOUT, S. H. KOEL-
MAN en A. SCHELFHOUT.

's GRAVENHAGE, 1 September 1846.

K. FUHRI,

Uitgever der **Kunstchronijk**.

Aan het Publiek wordt herinnerd, dat de prijs van
het 5de Deel van de **HUISVERIEND**, *Gemengde Lec-
tuur van Burgers in Stad en Land*, verzameld door J. J.
A. GOEVERNEUR, waarvan de uitgaaf in 1847 zal ge-
schiedt, wordt **VERHOOGD** op 4 GULDEN; kunnende
men echter dat Deel en de volgende nog voor 3 GULDEN
bekomen, bijaldien de Intekening voor den **1sten**
Januarij 1847 geschiedt.
Bij den Uitgever C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA,
te Groningen, en bij alle soliede Boekhandelaars kan op
dit Werk ingetekend worden. Van het 4de Deel is het
19de vel aan de Intekenaren verzonden.

Bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, te
Groningen en alom kan ingetekend worden op het Werk:
BEVATTENDE

DE WETTEN

OP DE

PERSONELE BELASTINGEN, HET GESLAGT EN HET GEMAAL;

TEN BEHOEVE VAN DE

AMBTENAREN VAN 'S RIJKS BELASTINGEN.

Deze Wetten zullen worden toegelicht uit de onderscheidene
Besluiten, Resolutiën en Decisiën, ten aanzien der uitvoering
en het regt verstand van hare bepalingen, sedert de uitvaardiging
van elke derzelve genomen, tot op ultimo December 1846.

Dit Werk zal zeer compres, in groot octavo, worden ge-
drukt en uitgegeven in de maand JANUARIJ 1847, in één
Deel; des echter, dat op elke Wet afzonderlijk kan worden
ingetekend.

De intekenings-prijs is van de drie Wetten te zamen in
één Deel, 15 cents per Vel; en ieder afzonderlijk: van de
Wet op het Personeel 17½ cents per Vel; van de Wet op
het Geslacht 20 cents per Vel, en van de Wet op het Ge-
maal 20 cents per Vel.

De Intekening gesloten zijnde, zal dit Werk niet dan
tegen eenen verhoogden prijs verkrijgbaar zijn.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN DER
GEMEENTE DELFZIJL, vernomen hebbende, dat de
HERFST-VEEMARKT te dezer stede, in sommige
ALMANAKKEN, of verkeerdelijk, of in het ge-
heel niet vermeld staat, brengen bij deze ter kennis
van een ieder, dat de HERFST-VEEMARKT
te DELFZIJL jaarlijks invalt op den DERDEN
DONDERDAG IN DE MAAND OCTOBER, en alzoo
in dit jaar op DONDERDAG, den 15den OCTOBER
aanstaande, vrij van het Betalen van het anders gebrui-
kelijke STEE- of PAALGELD. Voorts dat te dezer ge-
legenheid alle BEDELARIJ en het SPELEN om GELDS-
WAARDE strengelijk zullen worden Geweerd.
DELFZIJL, 30 September 1846.

Burgemeester en Wethouders voornoemd:

P. J. VOS.

Ter ordonn. van dezelve,

De Secretaris:

ONNEKES.

AANBESTEDING.

Op DONDERDAG, den 8sten October aanstaande,
des morgens te tien uren, zal, door BURGE-
MEESTER en ASSESSOREN der GEMEENTE
HAREN, in het GEMEENTEHUIS aldaar, onder
nadere approbatie, worden aanbesteed: het BOUWEN van eene
Nieuwe School in het Gebucht HELP-
MAN, waarvan het Beestek ter lezing ligt bij den Kaste-
lein R. ABELS, te Haren. De Aanbesteding zal geschieden
bij Inschrijving en Opbod.
HAREN, 30 September 1846.

Burgemeester en Assesoren voornoemd:

R. DE SITTER.

Ter Ordonnantie van dezelve:

R. KOOPS, Ass.

STOOMVAART.
Van **HARLINGEN**
naar **LONDEN** en
TEBUG.

Met de snelle puike Stoomschepen van 500 Tonnen en
300 Paardenkrachten.
De NIEUWE IJZEREN **Magnet**, Kapitein
ALFRED BROWNLESS,
De VERNIEUWDE STERKE **Rapid**,
H. W. NEVILL.

Vertrekdagen van Harlingen.
De **RAPID**. De **MAGNET**.
Zaturd., 3 Oct., 'smorg. 5 uur. Woensd., 7 Oct., 'smorg. 7 uur.
" 10 " " 9 " " 14 " " 4 "
" 17 " " 5 " " 21 " " 6 "
" 24 " " 8 " " 28 " " 11 "

Retour van Londen:
ALLE ZONDAGEN, ALLE WOENSDAGEN,
des morgens vroeg.

Informatiën en dadelijke verzekering tot billijke Pre-
miën, te Harlingen bij VAN OPPEN'S ZONEN en de
Wedw. BOUWE RODENHUIS & ZONEN, Agenten, en te
Londen bij A. G. ROBINSON, II George Yard Lombard-
street, Directeur.

RIJN- EN IJSSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.
Dienstregeling voor de maand October
1846, tot den 10den dier maand.

Van **AMSTERDAM** naar **KAMPEN**:
(behalve ZONDAGS) dagelijks, des morgens te 6 uren.
Van **KAMPEN** naar **AMSTERDAM**:
(behalve ZATURDAGS) dagelijks, des namiddags te 1½ uur.
Van **KAMPEN** naar **ARNHEM** en **KEULEN**:
Zondag, Dingsdag en Donderdag, des morgens te 4 uren.
Van **ARNHEM** naar **KAMPEN**:
Maandag, Woensdag en Zaterdag, des voormiddags te 11 uren.
De **DILIGENCE** van **GRONINGEN** naar **ZWOLLE**
en **KAMPEN**, in correspondentie met de **STOOMBOOT**
van **KAMPEN** op **AMSTERDAM**, vertrekt DAGELIJKS,
des nachts te 12 uren, van het Logement de **Nieuwe**
Munster, bij **C. A. FRIGGE**; — terwijl de Reizigers zóó
vroegtijdig te **Amsterdam** aankomen, dat zij nog met de laatste
Spoortreinen naar **Utrecht**, **Haarlem**, **Leiden** en 's **Graven-
hage** kunnen vertrekken.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.
De DIRECTIE maakt bekend, dat door haar zullen
geveild worden, te **Amsterdam**, op **DONDERDAG**, den
29sten October 1846:

45,303 Kranj en Kanass. } **JAVASUIKER**, ligg. aldaar.
195 Kisten
7,498 Kranj en Kanass. } **DITO DITO**, " te Rotterdam.
3,436 Dito Dito } **DITO DITO**, " te Dordr.
2,580 Dito Dito } **DITO DITO**, " te Middelh.
De Notitiën met de Veilconditiën zullen in
tijds worden uitgegeven.
AMSTERDAM, 28 September 1846.

VAN DER OUDERMEULEN, Pres.

KOOY, Directeur.

Maandag, den 5den October

1846, en volgende dagen, telkens des voormiddags te 10
uren te beginnen, zal, voor de Behuizing, Zuidzijde aan
de Vischmarkt, te Groningen, door wijlen den Heer Mr. R.
LOHMAN bewoond geweest, ten verzoeken van diens Erven,
publiek worden verkocht: de zeer nette en wél geconser-
veerde nagelaten **INBOEDEL**, bestaande voornamelijk
in **MAHONIEHOUTEN** en **ANDERE SECRETAIRES**,
KABINETTEN, **STOLEN**, **TAFELS**, **BOEKENKAS-**
TEN, **LINNENPERS**, wijders onderscheidene **KAGCHELS**,
PENJULES, **SPIEGELS**, **SCHILDERIJEN**, voorts **POR-**
SELEIN, **GLAS**- en **AARDEWERK**, eene zeer groote
partij **KOPER**, **TIN**- en **IJZERGOED**, verschillende kos-
telijke **BEDDEN** met derzelve **TOEBEHOOREN**, aan-

zienlijk **LINNEN**, en **TAFELGOED**, differente **VE-**
KLEEDEN en **CARPETTEN**; eindelijk **GOUD**,
VER en **JUWELEN**, waaronder een **KERK**
met zwaar **GOUDEN BESLAG**, zes **ZILVEREN**
DELAARS, acht Dozijn **LEPELS** en **VORKEN**,
PRESENTEERBLAD en vier **VINGERRINGEN** met
JUWELEN. De Goederen zullen naar de volgnou
worden verkocht; de Juweelen, het Goud en
ver op Woensdag namiddag.

Al de Goederen zullen kunnen worden bezigtig
Vrijdag en Zaterdag, den 2den en 3den October e.
namiddags van 2—5 uren.

Mr. E. J. OFFERHAUS, } Notaris

Mr. J. W. QUINTUS, }

Ten overstaan van Mr. J. J. DE SITTER,
taris te Groningen, zal, op tijd en plaats nader te
len, publiek worden verkocht: Eene **BEHUIZING**
geteekend G no. 45 V, benevens de **VASTE BEKLEEM-**
van eenen grooten **MOESTUIN**; alles staande en
ingen buiten de Boteringepoort, aan de Straat, onder
ningen, toebehoorende aan **PIETER SIKKENS**.

Zijnde inmiddels **UIT DE HA-**
TE KOOP. Te bevragen ten KAN-

Mr. **B. HAITZEMA VIËTOR**, Notaris te
schoten, gedenkt, ten verzoeken van de Weduwe en
wijlen **B. F. HAMSTER**, op eerstkomenden Dingsdag
6den October 1846, des avonds te 5 uren, ten Huize
den Logementhouder **H. STRONK**, te **Bellingwolde**,
openlijke veiling te verkoopen:
2 Bunders, 50 Roeden, 10 Ellen **EIGEN LAN-**
in den **Ham**, Gemeente **Bellingwolde**, aan den Heerewe-
legen, in twee perceelen.

B. HAITZEMA VIËTOR, Notaris

Ten overstaan van den Deurwaarder **GLAS**, zal
DONDERDAG, den 8sten October 1846, des namiddags
cies te 2 uren, bij den **HUIZE LELLENS**, te **LELLE-**
BOELDAG worden gehouden van 31 puik vette
KOEIJEN en 20 beste **LAMMEREN**. — Kunnende het
in de **WEIDE** blijven.

Verkoop van een KOFSCHIP

De Notaris **H. B. KLAASESZ**, te
naard, zal, op Maandag, den 26sten Oc-
1846, des namiddags te 1 uur precies, in
Herberg van **NAUTA**, te **Nieuwzijlken**,
Engwierum (Provincie **Vriesland**), in het
baar, tegen kontante betaling, presenteren
verkoopen:

Het zich in hechten staat bevindende
of **CASCO** van het in den jare 1840, op de Werf
Heeren **D. & L. ALTA**, te **Harlingen**, nieuw gebou-
KOFSCHIP CORNELIA, bevaren geweest door
per **G. L. SWART**, lang 24 Ellen, 55 Duimen;
Ellen, 75 Duimen; hol 2 Ellen, 42 Duimen, gemet-
eene inhoudsgrootte van 125 Zeetonnen, gemakkelijk
vervoer liggende te **Nieuwzijlken**.

Door versterf van den Gebruiker is
DE HAND TE KOOP: De welbek-
BROODBAKKERIJ met of
der **GEREEDESCHAPPEN** van **T. P. GO-**
SCHAAL, staande aan het Boterdiep, te **Groningen**,
dadelijk of met den 1sten November e.k. aanvaard te
nen worden. Des verkiezende, kan hierover de helft
den Koopschat blijven staan. Nadere informatiën zijn
bekomen bij de Wedw. **GOUDSCHAAL**, aan het Boter-

UIT DE HAND TE KOOP

OF VOOR EENIGEN TIJD TE HUUR
Eene **AANZIENLIJKE KOOPMANS BE-**
ZING en **TUIN**, staande op het best in de **OO-**
BEERTA. Te aanvaarden primo November eerstk.
vragen bij den Koopman **H. MULDER**, te **Winschoten**.

TE HUUR,

tegen den 1sten November 1846, te **Zuidhoorn**.
Eene **HEEREN BEWUZZING** met
behangene Kamers en Keuken. Te bevragen bij
den Bewoner, den Heer **E. B. BINDERVOET**.

TE HUUR,

tegen den 1sten NOVEMBER 1846:
Eene groote **BOVENWONING**, op den hoek
de Gelkingestraat, Oostzijde aan de Groote Markt
Groningen. Te bevragen bij **H. VEENHUIS**, in den
der, onder gemelde Behuizing.

De ondergeteekende maakt het Publiek
kend, dat hij zijne Affaire als **MAAS-**
BLOK- en POMPMAN
heeft opgericht aan de **NOORDERHAVEN**, het
huis in de Havenstraat; verzoekt vriendelijk gans
rekommandatie.
H. WATERBOEG.

N. F. DE HARTOGH
in 't midden der **Zwanenstraat**
roode lett. K no. 47,

levert **LOTEN** voor de 200ste **LOTERIE**
beginnende te trekken den 12den October; zich min-
aanbevelende.

NB. Den 5den, 6den, 12den en 13den October **Loofhullen**.

DANSSCHOOL.

De ondergeteekende berigt bij deze, dat hij **Verhu-**
is van de Boteringestraat naar den **ACHTER-DE-**
MUUR, tusschen de **Boteringe**- en **Kijk-in-'t-Ja**strat-
en aldaar met zijn Zoon eene **DANSSCHOOL**
opgericht, en van nu af aan **ALLE AVONDE**
PUBLIEKE LES zal houden van 7 tot 10 uren
uitgenomen Zon- en Feestdagen. Ook heeft hij een **LOKA-**
ingerigt tot het geven van **PRIVATE LESSEN**,
rekommandeert zich mede tot het **DIRIGEREN** van **BAL-**
J. DE VRIES en **ZOON**.

De ondergeteekende houdt zich gereecom-
deerd in den Verkoop van **STERKE DRAN-**
KEN, **WIJNEN** en **LIKEUREN**,
verzoekt tevens de gunst van alle zijne geëerde Stad-
Landgenooten. Wonende in de Pelsterstraat, letter V no. 18.
E. A. STUUR.

HET TRANSPARANT PAPIER,

gebezigt bij het **a Coirell Snelschilderen**, alom
onderwezen door den Heer **DE BOER**, is te verkrijgen
M. ELLENBERGER, Heerestraat, boven den Koopman
LA GRO.

Morgen, Zaterdag

HARDDRAVERIJ EN MUZIEK

te **GRIJPSKERK**, bij **J. DE BOER**.

Eene **BEJAARDE MEID** van de
testantsche Godsdienst en van goede Ge-
schriften voorzien, zag zich gaarne met **Novem-**
ber geplaatst als **HUISHOUDSTER** of tot **OPPE-**
sing van **KINDEREN**. Adres aan het **BUREAU**
dezer **COURANT**.

Te Groningen, bij C.M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdruker.